

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 18.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867921088/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

hægligheder til Følge. — De faa Penge, han eiede, havde tjenstagtige Aander skilt ham ved i Spil, og nu kom Paaske. Der var i Aarhus den høipriselige Skik, at Skoledisciplene skulde ofre. — Frederik eiede ei mere end 2 danske Skilling. Han havde hørt, at Disciplenes Ofring skeede for at foregaae Menigheden med et got Exempel; han tog det lige efter Bogstaven, og mente, det var nok, naar han kom der. — Thi kjøbte han — *for sin halve Formue* — et Ark Papir, delte det i sine visse Parter og — *ofrede det*. — Der blev lidt Larm, men, hvem havde gjort det? Nu kom Pinsdag. Frederik var ei blevet rigere, tvertimod fattigere, han havde kun een Skilling, og denne ofrede han, forvandet til Papir. — Rigtig nok frygtede han for en Opdagelse, men beroligede sig selv med den Tanke: — De Geistlige ere jo Jesu Efterfølgere; Han tyktes bedre om Konen, der gav sin sidste Skjærv, end de gavmilde Rige, *ergo* maae de og være fornøiede, naar de faae alt, hvad Jeg eier. — Dog Præmisserne vare rigtige, men Konklusjonen var bitterdød feil, thi de Hrr. Geistlige kunde jo ei vide, om den HEr *Anonymus*, der stedse forseglede — intet, virkelig intet havde, eller ville spille Gjæk med dem. — Nok er det, Sagen blev opdaget. — Offentlig skjændte Rektor paa ham, privat examinerede Konrektor ham, fordi han iroede, at enten andre havde forført ham, eller han ingen Penge havde. — Det første vilde Frederik ei sige, da det var usandt, og det sidste forbød hans Stolthed ham at tilstaae, eller var det maaskee Bevidstheden om, at han kunde havt de fornødne Penge — naar han ei havde spillet —, der hindrede ham fra at skyde Skylden paa Fattigdom. — Selv troer han, begge Dele virkede filsammen. — Dog dette var den mindste Del af Syndens Følger. Hans Meddiscipler ansaae ham næsten som en Kirketyv, en Helligdoms Foragter, og en uærlig. — Ved enhver Leilighed maatte han høre det lige til Mikkelsdag, da de paa øverste Part værende dimitteredes, og han selv kom paa Høibanken at sidde.

Ved denne første Skoleexamen, Frederik bivaanede som ordentlig Medlem, forsonedes han tildels med Konrektoren, da denne offentlig berømte ham for Stedets høie Høiærværdighed. — Nu var da det andet og sidste Frederiks Skoleaar begyndt. Lidt havde han bestilt ferrige Aar, mindre bestilte han i dette, thi hans lette Fatteevne og gode Hukommelse føiede hans Dovenskab. Vi havde f. E. 6 Lexer til hver Dag under Konrektor. Frederik læste aldrig uden den søe — *Quinctillian* eller *Virgil*. — Sahls Versjon af Herodot læste han, nædens den latinske Autor expliseredes, og de øvrige saa han aldrig paa, thi dem havde

Af Grundtvigs Dagbøger

han lært hos HEr Feld, og hvad han havde med fra Tyregod, kunde han lide paa. — Konrektor bar over med dette Uvæsen, fordi han sjelden fandt ham ubereedt, naar Turen kom til ham at examineres, thi det grædske Sprogs Analyse — paa Dialekterne nær — var fra Tyregod.

Intet videre mærkværdigt forefaldt, uden det, at Frederik dog imellem benyttede sig af Skolens — ei saa lille — Bibliotek, han læste f. E. Suhm om Odin, hans Smaaskrifter etc. — Den første behagede ham især, — hvorfor han og til sit eget Brug gjorde et lidet Udtog deraf, — fordi han — forledet af Hvitfeld — stod i den falske Tanke, Vi vidste intet om vore Fædres Gudelære, en Ting han stedsse havde længtes efter at kjende. — Frederik rimede ogsaa en Smule imellem — snart Satirer, snart Elegier, — af de første, som ei vare saa meget gale, har han ingen. Af de sidste har han vel nogle Brudstykker, men de fortjene — ei engang med Hensyn paa Tiden, de bleve til — ikke at anføres. — Saaledes begyndte en — for at vise, Jeg skrifter ærlig —:

Ak! Du for mig Ulykkes Nord,
Du, hvis Gud (h)var fordam Thor,
Som dyrkedes ved Blodet rød,
Hvorfor blev Jeg i dig fød!

At Frederik ei har været meget bedrøvet, da han skrev ovenstaaende, slutter han af Episoden til salig Thor. —

Hvad ellers Klagegrunden skulde være, sees af et blandt de følgende Vers, saa lydende:

Ak Amor! hvorfor mon din Pii!
Ved en Piges tryllend Smii!
Mig saaledes saaret har?
Hør mig dog og giv mig Svar!

Jeg holder for, Amor havde været en topmaalt Nar, hvis han havde givet noget Svar paa den unge HEr Grundtvigs tossede Spørgsmaal. — Dette er nok til at give et Begreb om Personens Sjeni for den høie Poesi, men for at gjøre Tingen ret komplet vil Jeg anføre Slutningen —:

Min Sørgesang den er nu endt,
Min Hjerne den er siet forvendt,
Meer Jeg ei udføre kand
End at forbande dette Land,